

Gyakorlott szakembert keresnek

Sok újságcikk, rádióriport foglalkozik a munkaerőhiány mind égetőbbé váló kérdésével. Anként tartanak, ahol megvitatják a szakmunkásképzésre váró feladatokat. A vállalatok létszámterveket készítenek, s aztán hónapokig várnak, hogy akadjon jelentkező a munkahelyekre.

Figyelemmel kísértem ezeket a vitákat, s újságcikkeket. Sok megfontolandó kérdésre hívják fel a figyelmet.

Mint lelkiismeretes újságíró, végigolvastam a lapot, s a hirdetteket sem hagytam ki. Tele van az újság álláshirdetéssel. Van munkahely bőven. Az egyik vállalat „gyakorlott gépészmérnököt”, a másik „legalább 5 éves gyakorlattal rendelkező adminisztrátort”, a harmadik „hajlalkatos szakmunkában jártas lakatos”, „perfekt gyors- és gépirónót”, vagy „nagy tapasztalattal rendelkező vegyésztechnikust” keres azonnali belépésre.

Ha elgondolkodik az ember ezeken az újsághirdetéseken, önkéntelenül is felvetődik a kérdés: hol szerezenek gyakorlott fiatal szakembereket, amikor ki kellene a vállalatok csak gyakorlott dolgozókat vesznek fel. Ezt a törekvést az üzemek az az indokolják, hogy a fiatal munkaerőkkel szemben nem lehet olyan magas követelményeket eleinte állítani, mint a nagy rutinnal, mesterségbeli tudással rendelkező idősebb munkásoké. Az egyes vezetők ezért úgy gondolják: fiatalokkal nem lehet tervet teljesíteni, tehát tapasztalt szakembereket kell a vállalatnál alkalmazni.

Az ellenérve meggyőzőbb. Hiányos létszámmal sem lehet teljesíteni a tervet!

Akkor pedig miért kell csak a hosszú gyakorlattal rendelkező embereket keresni?

Nem is a fiatalok elhelyezkedési nehézségei miatt emelünk szót, mert ezzel hamis képet festenénk, hanem az ellen a szemlélet ellen, hogy a fiatalokat számos helyen bizalmatlanul fogadják az üzemek, gyárak, hivatalok. A fiatal szakember — ha a szerénység mellett kellő törekvéssel rendelkezik — hamar beletanulhat a szakma speciális fortélyába, s akkor esetleg jobb munkaerő lesz, mint az idősebb, gyakorlott dolgozó.

Több vállalatnál a „gyakorlott” szót rosszul értelmezik. A gyakorlottság megállapításánál rendszerint a szakmában eltöltött évek számát veszik figyelembe, s nem a tehetséget, rátermettséget, tudást. Nem egy esetben egy-egy fiatal egészen rövid idő alatt elsajátítja a munkájához szükséges mesterfogásokat. De amikor látja, hogy ennek ellenére nem bíznak rá felelősségteljesebb, komolyabb munkát, inkább külső „nagy gyakorlattal” rendelkező embert alkalmaznak, elkedvetlenedik, leohad a munkaköze, vagy sok esetben új munkahelyet keres, ahol nagyobb megbecsülésre számít.

Most, amikor a vállalatoknál mindenütt munkaerő-hiánnyal küzdenek, a gyáraknak, üzemeknek elsősorban nem gyakorlott munkaerőket kellene keresniük, hanem kezdőket, hogy ők a gyakorlat megszerzése után felelősségteljesebb munkát is végezhessek, s gyakorló helyükre újra kezdők foglalhassák el.

Kovács Attila

Rádióműsor

Szerda

KOSSUTH RADIO

4.30 Hírek, 4.35 Vidáman — Frissen! 5.00 Hírek, 5.05 Paurádió, 6.00 Hírek, 6.25 Orvosi tanácsok, 7.00 Hírek, 7.10 Új könyvek, 7.30 Színház- és moziműsor, 7.45 Enekeljünk együtt! 8.00 Műsorismertetés, 8.10 Napirendem, 8.15 Számológép-konnyuzem, 9.00 Rádiógyűjtemény, 9.30 Operaszínház, 10.00 Hírek, 10.10 Jó reggelt, természet! 10.30 Korcsok — nepi zenekarok műsorából, 11.00 Autóbuzson, 11.10 Hűségűsajók, 11.25 A Szabó család, 12.00 Hírek, 12.15 Táncczenei koncert, 12.57 A vidéki színházak műsora, 13.00 Válaszolunk hallgatóinknak, 13.15 Operaszínház, 14.00 Hírek, 14.10 Tiszán innen — Dunán túl, 14.30 Lányok, asszonyok, 15.00 Zenekari muzsika, 15.40 Az orvos halála, folytatásos rádioregény, 16.00 Hírek, 16.10 Délutáni frissítő, 16.00 óra 56 A szurdoki molnár-mester, Rádiójáték, 16.00 Hírek, 16.15 Villanofenyben: a minőség, 16.20 Birgit Nilsson énekel, 16.35 Sárkány lánypárosa... Dokumentum-műsor a sásdi gyermekgyilkosságról, 16.45 Balczetta, 20.00 Esti Krónika, 20.20 Jónás bánya, Szatmári játék, 20.55 A rádió jemeztelése, 22.02 Hírek, Időszert nemzetközi kérdések, 22.22 Hangképek a Bp. Fonvéd-Újpesti Dózsa öklívű csapatbajnoki mérkőzésről, 22.02 Könyvzeneje éjfélig, 24.00 Hírek, 0.10 Éji zene.

PETŐFI RADIO

6.10 Torna, 6.30 Hírek, 6.00 Hírek, 14.00 Puccini: Pillangócsaszony — szerelmi kettős, I. felv., 14.10 Időjárásjelzés, 14.25 Nótacsokor, 15.00 Hírek, 15.05 Visszatérés a csillagokból, 15.20 Könyvzenei híradó, 16.10 Iskolarádió, 16.25 Kamarazene, 17.00 Hírek, 17.05 Albert István nepi zenekara játszik, 17.40 Orvosi tanácsok, 17.45 Hírdetőszoop, 18.00 A munkaszüneti-köztől, 18.20 Az utópiától a tudományig, 18.45 Filmdalok, 19.00 Mi történt a nagyvilágban? 19.10 Zongoraverseny, 19.45 József Attila verseiből, 20.00 óra Bartók művészi pályája, 20.30 Könyvzene, 21.00 Hírek, 21.27 Miért szép? 22.00 A Magyar Rádió és Televízió énekkara énekel, 22.25 Operettrésztetek, 22.50 Ügétverseny-eredmények, 23.00 Hírek.

Televízióműsor

8.05—8.25 Iskola-tv; orosz nyelv. (Az ált. isk. VI. osztálya számára), 9.35 Iskola-tv, környezetismeret. (Az ált. iskola II. osztálya számára), 9.30 Mezőgazdasági filmdalok. — Csúszárművel, tojástermelés — Nagyüzemben (ism.), 10.00 Tv-híradó (ism.), 10.05—10.15 Emberek között. Ma

Tanyák fölött kongat az idő...

A homokvilág aprócska szigetei, a kócos kis tanyák egymástól messze lapulnak meg a csengelei tájon, s mégis hátat fordítanak egymásnak. De nemcsak egymásnak, a falunak, a városnak és a máknak is. Az idő ugyanis régen elköngatta fölöttük a delet. Most már jó lenne egybeereszteni a földeket, kihasítani a homok hátából a nagy táblákat, de a földmérők szemében minden földnyíl területen „megbotlik” egy-egy tanyaházban. A szándék pedig a maradiságban. Mert épül ugyan a falu, új utcákat rak a kultúraltabb élet utáni vágy, mégis mintegy kilencszáz tanyát tart számon a községi tanács.

Nagyapák és unokák

— Hány tanyát bontottak le eddig? — kérdeztem Pigniczki Józseftől, a községi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettesétől. — Talán négyet... vagy ötöt... — És akkor kik építették itt ezt a sok új házat? — Leginkább a fiatalok. — Az öregek nem mozdulnak ki? — Nem... Ők úgy vannak vele: jó volt a nagyapámnak, miért ne lenne jó éppen nekem?

Persze, a fiataloknak van igazuk. Azoknak, akik unják, hogy egy pakli dohányért, egy kiló sóért, egy hivatali ügy elintézéséért kilométereket kell kutyagolni. Akiknek nem esik jól a kétes tisztaságú víz az ásott kútból. Akik szeretnek, hogy közel van hozzájuk az orvos, a patika, a bölcsőde, az iskola.

Új utcasorok hirdetik igazukat Csengelein is, miként Szatymazon, Balástyán, Domaszéken, Mórahalmon, Zákányzáokon, Rúzsán és Ásottáhalomban. Hiszen 1950 óta, hogy önálló község lett a Szegedhez tartozott tanyavilág közepén, körülbelül száz új ház épült a kocsmá, a malom, a bolt meg a posta mellett. Tágas, nagy épületek, széles ablakokkal, délre néző szemekkel.

Csengele húsz év múlva

— És a holnap mit ígér? — Eddig 280 házhelyet osztottunk fel a község belterületén, de még legalább háromszázra futná. Azután, ha még kellene, lenne miből mérni. De ez a lehetőség is reális. Csengele 20 éves távlati fejlesztési tervében 500 házal számolunk. Akkorra talán meglesz az 1500—1600 lakos... Megépítjük a vízművet, kiterjesztjük a villany- és járdahálózatot, ehhez az igényvél méretezik a község kereskedelmét és vendéglátó iparát.

ÚJ KÖZSÉG SZÜLETIK

— De honnan? Ha a tanya népe nem mozdul, miből?

— Természetesen szaporodásra nem számítottunk, mert a város mindig észlelt valamilyen embert, amennyi születtek. A tanyák kerekednek fel és begyalognak a faluba. Nem egy-két év alatt, de talán a következő két évtizedben...

Valóban megdöbbenés inár a paraszterben, ha költöni kell a tanya, hogyan jár jobban: ha a régi, az öreget és beteget foltozza, vagy kocsira hánynak inkább, ami jó lefekt egy új házhoz az öreg anyagból, s azt ott rakja fel a község valamelyik új utcájában.

Az idő dolgozik tehát leghasznosabban a tanyarendszer öröksége ellen. Olyat ugyanis nem halottunk mostanában, hogy valaki új házat akart volna emelni az isten háta mögött.

Ez az a természetes pusztulás, rongálódás, ami nem ébersz az emberben sem részvétet, sem nosztalgia. A tanyák pedig pusztulnak, pusztulnak, mert sem építési módjuk nem teheti őket tartóssá, sem anyaguk. Alapjuk nincsen, s döngölt föld a „padlójuk”. A tető ér belénk valamit, az a kevés fa és cserép.

Egy hónap a határidő

— De vajon sokat kell-e szaladgálni az építetőknek, mire megkapja a telket, megszerzi az anyagot és nekivetheti vállát az alapozásnak?

— Egy hónap az egész... Más baj van inkább. Egyszál ács-kőműves dolgozik a faluban. Úgyes fiatal ember, szereti a szakmáját és tudja is. Nevelne szakmunkást, de egyetlen tanuló nem kap. Így aztán ő irányít egymaga minden építkezést. Szinte azt mondhatni: ő építi a falut.

Azt hinné az ember, hogy itt a homokon még nagyobb gond az anyagihiány, mint a nagy városi építkezéseken, s mégsem. Kitűnő homokkő „terem” néhány ásonyomra, amit csakányoznak minden építő, fuvarozza valamennyire a szövetkezet — de még a város is besegít: az MHS társadalmi munkásai robbantással lazítják meg a macacs kőregetet. Agyag is van, amiből kitűnő vályogot lehet csinálni. Téglát keveset használnak az építkezésekre.

Mint a mágnes

A falu egyre vonzóbb, minél szebben kiépül, annál

jobban csalogat. S a tanyáik arra is rájöttek, hogy amit sajnálnak otthagyni — a tágas, nagy helyiségeket, levegős környezetet — a faluban is megtalálják. A títusterveket nem fogadják, ugyan el, mert azok szűkre méretezik a lakásokat, de az építészeti formát mégis onnan veszik, és saját igényű méretezéssel építetik meg lakóházukat. A hagyomány így él tovább a falusi házakban.

Ha a tanyavilág jelen állapota csak szemlélet, maradiság eredménye volna, talán könnyebb lenne ellene hadakozni. De anyagi kérdés is ez. Igaz, hogy az építkezők nagyobb része minden kölcsön nélkül, saját zsebből veszi az anyagot és fizeti a mestert, de olyan is van, aki jönne szívesen, ha anyagi ereje lenne hozzá. Hiszen azért becsapott a korszellem a tanyaföldek alá is, s az öregeknek sem az érveik erősek, hanem a szokásaik csontostadtak meg. A fiatalok, amikor összeházasodnak, már a faluban nézik ki a telket, s nem azon gondolkoznak, hogy is férnének meg az öregekkel.

Bizonyos, hogy ez az épülő kis község is olyan mágnes lesz, amely egymás után színpantja magához a tanyákat, Sz. S. I.

Tanácskozás a műszaki fejlesztésről Szegeden

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége szegedi intézőbizottsága és a Szakszervezetek Megyei Tanácsa közös rendezésében, az Üzemi Technika Hónapja rendezvénysorozat keretében tegnap, kedden délután fél 3 órai kezdettel került sor a Csongrád megyei tanács nagytanácstermében Laddnyi Benedeknek, az Csongrád megyei tanács vb ipari osztály vezetőjének „A műszaki fejlesztés az iparfejlesztés központi kérdése” című előadására. Az előadó ismertette és elemelte a műszaki fejlesztés fogalmát, a műszaki tudományok fejlődése és a műszaki fejlesztés kapcsolatát és különbözőségét. Hangsúlyozta, hogy a műszaki fejlesztés sohasem lehet öncélú, hanem a munkatermelékenység emelésének érdekében kell történnie. Az előadás befejező része a műszaki fejlesztés tervezésének alapelveivel foglalkozott.

»Két és fél« vendég

táncczenei műsor a színházban

Az ORI március 9-i vidám, zenés műsora kellemes szórakozást nyújtott a színház teltházas közönségének. A négy Barát dzsessz-együttes temperamentumos játékával mindjárt az első percekben megteremtette a hangulatot. Murányi Lili közvetlen konferálása — annak ellenére, hogy a konferanszé-szöveg nem mellőzte az erőltetett szöveceket — nem engedte a vidámságot kialudni egy-egy szám között, s jó kedvűen kalauzolta végig a két és fél óras műsoron a közönséget.

Az est „fénypontja” kétségkívül a bécsi Teddy Binder volt, kellemes, mély, telt hangjával, amelyből — valamint egész hirtelenszöke megjelenéséből, mosolyából

— nem hiányzott a beleélés. Talán nem sértjük ennek megállapításával a női nemet az ugyancsak magával ragadó és ugyancsak altista Lola Novakovicsot, aki itt, különösen a műsor első felében, a kellelénél kissé lezserebb volt. Mindketten emlékeztetése tettek néhány kedvelt slágert a közönségnek.

A műsor 2 és fél vendégművészt ígért. A „fél” vendég a paraguay-i Jose Arzamendia — jelenleg budapesti főiskolás — volt. Jó megjelenése és kellemes hangja megnyerte a közönséget, ám kissé halknak s olykor kissé megrevnek hatott.

Angyal János személyében ügyes, eredeti parodistával ismerkedhettünk meg.

Letartóztatták a tolvajokat

Letartóztatták a bűntető eljárás indított a szegedi városi-járásrendőrkapitányság Erős József 30 éves, büntetett előéletű, a Bakai Nándor utcai munkásszálló tulajkaója ellen. Erős József január 17-én a szállóban lakó munkatársától ellopta borkabátját, majd Budapestre utazott, ahol 900 forintért eladta a kabátot. A pénzt itatra költötte. A rendőri nyomozás az ügyben befejeződött, Erős József rövidesen a bíróság előtt felel tetteért.

Ugyancsak lopás miatt indított eljárást a rendőrség Balogh János 23 éves, többszörösen büntetett előéletű, foglalkozás nélküli, Szeged, Rákóczi utca 64. szám alatti lakos ellen. Január 29-én szabadult a börtönből, ahol lo-
pás miatt 9 hónapig szabadságvesztését töltötte. Munkába állt, de nem hagyott fel a lopással. Február 19-én a Kálvária térj italbolt elől ellopta Gábor József szőregi lakos kerékpárját. Kétszáz forintért akarta eladni, de a rendőrfőőr ebben megakadályozta.

Társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett lopás miatt indított eljárást a szegedi rendőrkapitányság Tápai János 28 éves, Sándorfalva, Kúti dűlő 47. szám alatti lakos ellen. Tápai János a sándorfalvi Új Élet Termelőszövetkezet tehenésze volt, s elloptott 5 malacot, 6 libát, egy tenyészuhot a szövetkezetől. A lopott jószágok értéke meghaladja a 2 ezer forintot.

ÚJ CIM, érdemes megjegyezni!!

Serdülők Boltja

Szeged, Mikszáth Kálmán u. 6. szám. Lányka és fiú felsőruházat 13—16 éves korig. S. 15711

Az EM Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat azonnali belépéssel alkalmaz:

kőműves, ács, festő, épületlakatos, épületasztalos központifűtés-szerelő, vízvezeték-szerelő, bádigos szakmunkásokat, építőipari segédmunkásokat és kubikosbrigádokat.

Munkaruhát, munkásszállást, üzemi étkezést biztosít. Jelentkezés: Szeged, Bocskaj u. 10—12., munkaerőgazdálkodáson. S 14 726

F. K.

Mi különbség van köztük?

Két élelmiszeripari technikum egy épületben

A Marx tér 7. szám alatt, ugyanabban az épületben kétféle iskola működik. Az egyiknek Tartósító és Húsipari Technikum, a másiknak Felsőfokú Élelmiszeripari Technikum a neve. Mind a kettő technikum tehát mi akkor a különbség közöttük?

A szakiskola

— A középfokú technikumok lassacskán megszűnnek — mondja a Tartósító és Húsipari Technikum igazgatója, Bánfalvi Ferenc. — A következő tanévben az Élelmiszerügyi Minisztérium már szakiskolákat nyit. Jelenleg nincs is első osztályos iskolánknak, ősszel pedig baromfiipari szakiskoláinkat is. A Művelődésügyi Minisztérium továbbtanulási tájékoztató füzetében már szakiskolák néven szerepelteti intézetünket. Mi a különbség a közép-

fokú technikum és a szakiskola között?

— A középfokú technikum elvégzése után növendékeink tartósító- és húsipari technikusok lesznek. Csak hogy az élelmiszeripar óriási fejlődése szükségessé teszi a szakemberképzés színvonalának emelését, ezt a követelményt valósítja meg az iskola-reform. Ránk, mint szakiskolánk a szakmunkásképzés munkája hátré szentül. Az érettségizett szakmunkások a gépesített, automatizált üzemekben találják meg az elhelyezkedési lehetőséget. S persze tovább is tanulhatnak. Jellemző, hogy végzős tanulóink egyharmad része éppen ide, a mellettünk működő felsőfokú technikumba jelentkezik, mert szükségét érzi tudása elmélyítésének.

A főiskola

— A technikusképzés feladatait a mi intézetünk veszi át, csak hogy a korábban magasabb szinten — adja meg a felvilágosítást Szé-

kegy József, a Felsőfokú Élelmiszeripari Technikum tanulmányi igazgató-helyettese. — Három év alatt konzerv-, hús-, baromfi- és malomipari szakmákban képezünk szaktechnikusokat, akik az iparban üzemtechnikai szinten dolgozhatnak.

Ez tehát a különbség a középfokú és a felsőfokú technikum között?

— Igen. Az oktatás rendszere teljes egészében meg egyezik a többi felsőoktatási intézményével. A tanácsok is kialakulóban vannak már. Marxista-leninista, biológiai, általános gépészeti, élelmiszeripari gépek és műveletek, ipargazdaságtan, technológia és idegen nyelvű tanszkek irányítják majd a munkát. Harmadik évfolyamunk még nincs, az első kettőn csaknem 60 nappal és 40 levelező hallgatója van a technikumnak. Igen sokan társadalmi ösztönzőjakkal tanulnak, de valamennyi végzett szaktechnikus elhelyezkedése biztosnak mondható.